

Thomas Merton

Luč
nevidne
Resnice

Založba Družina
Ljubljana 2010

Zbirka BOŽJE OKOLJE
38. knjiga

Thomas Merton
LUČ NEVIDNE RESNICE

© *Izvirnik: The abbey of our Lady of Gethsemani c/o Curtis Brown, Ltd,*
Ten Astor Place, New York, NY 10003, USA

© *Slovenska izdaja: Družina d.o.o.*

Prevod: Janez Zupet

2. dopolnjena izdaja

Oblikovanje naslovnice: Benjamin Štefe, Družina d.o.o.

Prelom: Pavle Rot, Družina d.o.o.

Izdala in založila: Družina d.o.o.

Za založbo: Tone Rode

Tisk: Tiskano v Sloveniji, 2010

Naklada: 1.000 izvodov

Vse informacije o knjigah založbe Družina dobite na spletni strani:

<http://www.druzina.si>

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-58

MERTON, Thomas, 1915-1968

Luč nevidne resnice / Thomas Merton ; [prevod Janez Zupet].
- 2. dopolnjena izd. - Ljubljana : Družina, 2010. - (Zbirka Božje okolje ; 38)

Prevod dela: The abbey of our Lady of Gethsemani

ISBN 978-961-222-777-7

247772672

Pisateljeva spremna beseda

Tourstna knjiga v samostanu domala sama od sebe nastaja. Bržčas je to eden od razlogov, zakaj se takih knjig sorazmerno malo napiše. V ljudeh je preveč strasti in zagnanosti za zunanje stvari, da bi bili voljni kaj prida razmišljati o notranjem življenju in njegovem pomenu. A ker sta notranje življenje in kontemplacija tista, česar smo predvsem potrebni – govorim le o kontemplaciji, ki izvira iz ljubezni do Boga –, bi po razglabljanjih, kot so opisana na teh straneh, moralo danes žejati vsakogar, ne le redovnike. Zaradi tega mislim, da zbirka bolj ali manj nepovezanih misli, pojmovanj in izrekov o notranjem življenju ne potrebuje posebnega zagovora ali opravičila, čeprav je tourstna knjiga morda postala nenavadna.

Če je bralca potrebno spomniti, da ima tako pisanje že dolgo tradicijo, naj vzame v roke Pascalove Misli, Opomine (Cautelas) in Nasvete (Avisos) sv. Janeza od Križa, Meditacije kartuzijana Gvida ali pa Hojo za Kristusom. Vendar naj nihče ne misli, da hoče pisatelj z navajanjem takih imen svoje delo primerjati z delom velikih mož, ki si jih nikoli ne bi upal posnemati: omerja jih le zato, da opraviči natis, ki ni drugega kot zbirka zapisov in osebnih razmišljanj.

Tourstne misli bi se lahko utrnile kateremu koli cistercijanu. Porodile so se priložnostno, zapisal pa sem jih, ko sem imel čas, brez reda in posebnega sosledja. Ne zajemajo vsega v notranjem življenju. Nasprotno, marsikaj se predpostavlja in zahteva. Vse tisto, kar učita Evangelij in Pravilo sv. Benedikta, vse, kar katoliško izročilo sprejema glede samodiscipline krščanske askeze, nam tu rabi za trdno podlago, zato tega – in podobnega – ne mislimo braniti. Veliko povedanega ima izvor in opravičilo v spisih cistercijanov 12. stoletja, zlasti sv. Bernarda, ki je ogromno napravil za izoblikovanje duhovnosti kontemplativnega reda, ki mu pisatelj

pripada. Tisti pa, ki poznajo sv. Janeza od Križa, bodo ugotovili, da se marsikaj tega, kar je povedano o kontemplativni molitvi, drži usmerjenosti, ki jo je začrtal ta španski karmeličan. Zato ta knjiga nikakor noče biti revolucionarna ali pa posebno izvirna. Iskreno upamo, da ne vsebuje niti vrstice, ki je za krščansko izročilo nova.

In zato bi to knjigo lahko napisal katerikoli redovnik. Izraža misli, ki so več ali manj v srcih vseh kontemplativcev – upoštevaje razlike značaja in osebnosti. Njen namen in ideal je redno izpolnjevanje krščanskega življenja milosti in zato vse, kar je v njej povedano, velja za vsakogar, ne le v samostanu, ampak tudi v svetu.

Knjiga tudi noče biti umetniško delo. Dejansko bi jo verjetno kdo drug z istimi nameni veliko bolje napisal. To, da jo je po naključju napisal ta pisatelj, je precej nepomembno, bodisi v enem ali drugem pogledu. Tovrstna knjiga namreč dosega učinek, ki ga ne more preveriti noben človeški pisatelj. Če boste mogli na neki način doseči, da jo boste brali združeni z Bogom, v čigar navzočnosti je bila napisana, vas bo pritegnila in verjetno obrodila v vas kakšen sad, bolj po Njegovi milosti kakor po prizadevanju pisatelja. Če je ne boste mogli brati v tej povezanosti, pa bo knjiga brez dvoma vsaj nekaj novega.

1

Kaj je kontemplacija?

Kontemplacija je najvišji izraz človekovega umskega in duhovnega življenja. Je to življenje samo, povsem prebujeno, v polnosti dejavno, povsem se zavedajoče, da je živo. Duhovni čudež je. Spontano sveto spoštovanje pred svetostjo življenja, bivanja. Hvaležnost za življenje je, da življenje in obstajanje v nas izvira iz nevidnega, presežnega in brezmejno bogatega Vira. Kontemplacija je predvsem zavest o dejanskosti tega Vira. Ve za ta Vir, nejasno, nerazložljivo sicer, a z gotovostjo, ki presega tako razum kakor samo vero. Kontemplacija je namreč neke vrste duhovno zrenje, po katerem že po svoji naravi težita tako razum kakor vera, saj brez tega nujno vedno ostajata nepopolna. Vendar kontemplacija ni zrenje zato, ker vidi, »ne da bi videlo«, in ve, »ne da bi vedelo«. Kontemplacija je globlje dno vere, védenje, ki je pregloboko, da bi se dalo zajeti v podobe, v besede ali celo jasne pojme. Besede, simboli jo lahko dajo zaslutiti, a v tistem hipu, ko kontemplativen duh poskuša izraziti, kar ve, vzame nazaj, kar je rekel, in zanika, kar je trdil. Kajti v kontemplaciji vemo takrat, ko »ne vemo«. Ali bolje, vemo *onkraj* vsega védenja in »nevedenja«.

Pesništvo, glasba in umetnost imajo nekaj skupnega s kontemplativnim izkustvom. Vendar kontemplacija presega estetsko intuicijo, umetnost in poezijo. Seveda presega tudi filozofijo in spekulativno teologijo. Vse to povzema, presega in izpolnjuje, in vendar se hkrati zdi, da na neki način vse to odpravlja in spodbija. Kontemplacija je zmerom *onkraj* našega lastnega (spo) znanja, *onkraj* našega lastnega uvida, *onkraj* sistemov, razlag, razpravljanja, pogovora, *onkraj* nas samih. Če hočeš vstopiti v obnebje kontemplacije, moraš v nekem smislu umreti: a ta smrt

Beseda o pisatelju

Thomas Merton (1915–1968) je bil rojen v južni Franciji v mestu Prades. Oče Owen Merton je bil po rodu Anglež z Nove Zelandije, mati Ruth Jenkins pa Američanka; oba sta bila umetnika. Od njiju je Thomas Merton podedoval smisel za vse umetnosti, še posebej za književnost in pesništvo. Mati mu je kmalu umrla. Nadomeščali so jo njeni starši, ki so mu vcepili sovraštvo do vsega, kar je katoliško. Študiral je v Franciji, Angliji in Ameriki. Po končanem študiju je dve leti predaval angleščino na frančiškanski univerzi v New Yorku.

Ves čas je veliko pisal v razne revije in zavzeto iskal smisel svojega življenja. Začel je brati katoliške pisatelje in pesnike in se notranje vedno bolj bližal Cerkvi. Ves ta notranji razvoj in boj je opisal v knjigi Gora sedmih polic. V globini duše se mu je porodila želja, da bi postal redovnik. Prosil je frančiškane, da bi ga sprejeli v svoj red. Ti so ga odklonili v prepričanju, da ni primeren ne za duhovnika ne za redovnika. Toda Merton je začel sam živeti kot redovnik. Kupil si je brevir in ga redno vsak dan molil, premišljeval, hodil k maši. Obiskal je tudi dva cistercijanska samostana, opazoval življenje teh redovnikov in končno prosil za sprejem v njihov red. Tako je 10. decembra 1941 vstopil v cistercijansko (trapistovsko) opatijo Getsemani v državi Kentucky. Opravil je noviciat, napravil redovne zaobljube, končal teološki študij in bil 26. maja 1949 posvečen v duhovnika. Od leta 1951 do 1955 je bil duhovni voditelj bogoslovcev, od leta 1955 do 1966 pa voditelj novincev.

Kakor je resno vzel svoje redovniško življenje in delo duhovnega voditelja, tako je odgovorno jemal tudi poklic duhovnega pisatelja. Napisal je okrog 40 odličnih knjig, ki so prevedene v najrazličnejše jezike. V slovenščini imamo na voljo naslednja njegova dela: Življenje in svetost, Luč nevidne Resnice, Nihče ni otok in autobiografijo Gora sedmih polic.

Kazalo

Pisateljjeva spremna beseda.....	5
1 Kaj je kontemplacija?	7
2 Kaj kontemplacija ni	11
3 Kali kontemplacije.....	17
4 Vse, kar je, je sveto	22
5 Stvari v svoji istovetnosti	27
6 Moli, da bi odkril sebe	33
7 Združevanje in ločevanje	39
8 Samota ni ločitev.....	42
9 En človek smo	50
10 Telo s polomljenimi kostmi	54
11 Nauči se biti sam	60
12 Čisto srce	63
13 Hudičeva moralna teologija	67
14 Popolnost	72
15 Izreki	76
16 Korenina vojne je strah	81
17 Pekel kot sovraštvo	88
18 Vera	90
19 Od vere do modrosti.....	93
20 Tradicija in revolucija	100
21 Kristusova skrivnost	105
22 Življenje v Kristusu	110
23 Žena, obdana s soncem	116
24 Kdor ni z menoj, je proti meni	122
25 Ponižnost proti obupu	125
26 Svoboda v pokorščini.....	132
27 Kaj je svoboda?.....	137
28 Nenavezanost.....	140

29	Premišljevalna molitev	147
30	Raztresenost	152
31	Dar razumevanja	155
32	Noč čutov	160
33	Pot skož puščavo.....	164
34	Varljivi plamen	168
35	Odpoved	171
36	Notranja beda	179
37	Razdeljevanje sadov kontemplacije	183
38	Čista ljubezen	188
39	Vesoljni ples	197
	Beseda o pisatelju.....	202